

Beredskapsanalyse

- 20.April 2015 -

Organisering og dimensjonering av

GMBR

Gulen og Masfjorden brann og redning

Forord

Hausten 2008 vart det gjennomført ein risiko og sårbarheitsanalyse for brann og redningsberedskapen i Gulen og Masfjorden. Denne gjennomgangen konkluderte med ei anbefaling om at ein ville få ei større slagkraft og ein betre beredskap om ein etablerte ei felles brann og redningsteneste i Gulen og Masfjorden.

På bakgrunn av dette vart det våren 2009 gjennomført ein beredskapsanalyse for å sjå på korleis ein var rusta til å ivareta dei oppgåvene som ligg til brann og redningstenesta. Analysen kom også med ei anbefaling om korleis ein kunne organisera og utrusta det nye felles brannvesenet.

Tilrådinga i analysen vart vedteken i kommunestyra og brann og redningsberedskapen er i dag styrka som tilrådd.

Det poltiske ansvarat som kommunestyra i Gulen og Masfjorden tok i perioden 2009 – 2011 ved å avsetja ressursar til utredning og investering til å ivareta sitt ansvar for beredskapen i sine kommunar, har ført til at nasjonale myndigheter i dag viser til Gulen og Masfjorden når ein diskuterer framtidig organisering av beredskapen i distrikta.

I beredskapsanalysen som vart utarbeida i 2009, låg det inne at ein skulle revidera denne analysen kvart 5. år på bakgrunn av endringar i risikobiletet og erfaringar.

Masfjorden 20. April 2015

Sigvald Kvinge

Brannsjef

Framsidebilete: Nedbrenning av gammalt våningshus i Masfjorden, 6. januar 2015
(Foto: Kristian Skjelanger Kvinge)

Innhold

1. Innleiing	5
2. Samandrag.....	6
3. Oversikt over dimensjonerande hendingar.....	7
4. Sentrale /lokale krav til dimensjonering	8
5. Dagens organisering og dimensjonering / framlegg til endring.....	9

1. Innleiing

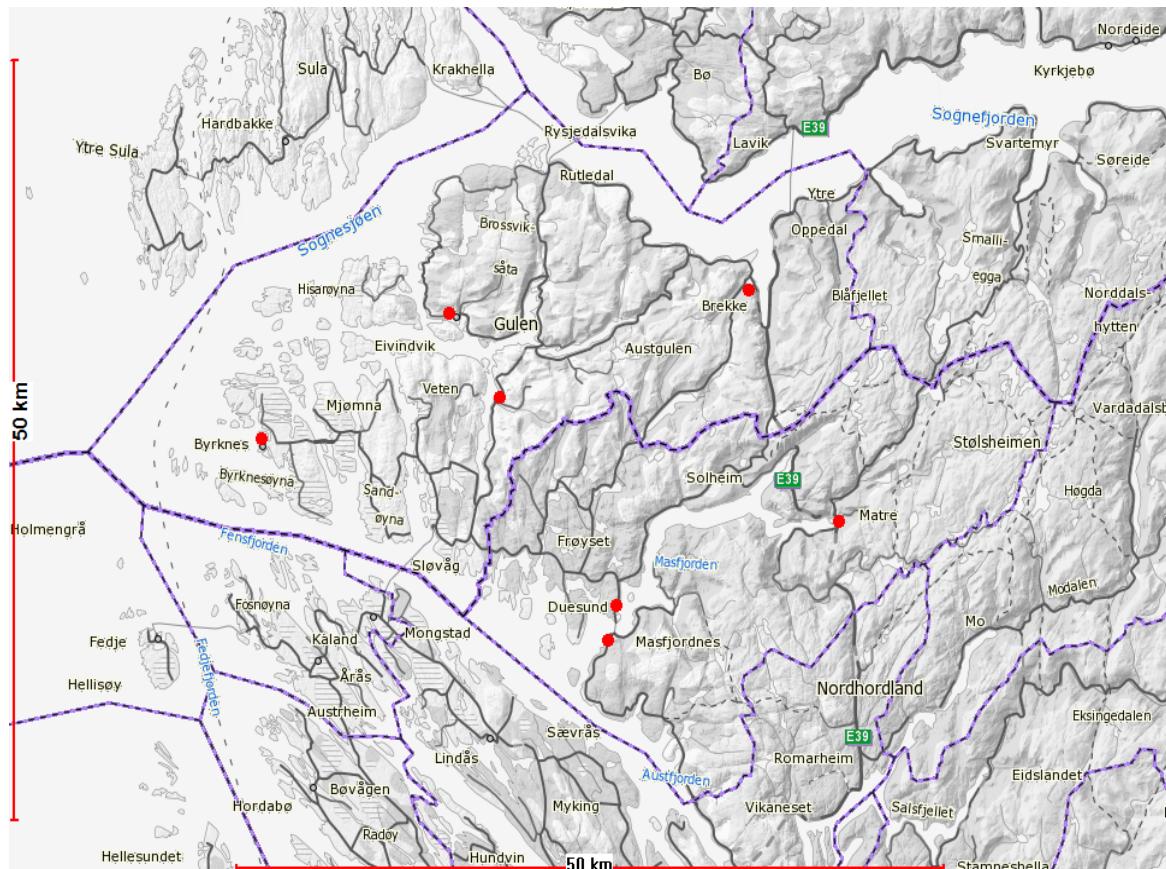
Riskobiletet er i stadig endring. Dette gjer at ingen ting er statisk, og ein må vera budd på å gjera endringar på kort varsel.

Både Gulen og Masfjorden kommunar er inne i ein periode der den overordna ROS-analysen er under revisjon. I tillegg er kommunereform og andre prosessar pågåande. Dette må likevel ikkje hindra oss frå å ha ein optimal og risikotilpassa beredskap til ei kvar tid.

Denne analysen vil byggja på risikobiletet i dag, dei endringane som er komne sidan førre analyse, samt å anbefala ei organisering og utrusting som gjer at me er i stand til å løysa dei oppgåvene me er pålagde frå sentralt hald. Dette i tillegg til våre eigne målsettingar for beredskapen.

Dette er viktig, også vidare frametter, for å oppretthalda ein trygg kvardag for innbyggjarane i Gulen og Masfjorden.

Figur 1: Plasering av brannstasjonar april 2015

2. Samandrag

Analysen medfører fyljande framlegg til organisering og dimensjonering:

- 1- Dalsøyra stasjon vert lagt ner. Ein erstattar denne med IV- Gulen industrihamn og kompansererande tiltak ved omsorgsbustadane på Dalsøyra. Dei resterande stasjonane vert lokalisert som før.
- 2- Det vert inngått ein avtale med industrivernet i Sløvåg om gjensidig bistand, slik at me kan vera ein ressurs for kvarandre.
- 3- Dagens utrusting på dei resterande stasjonane bør oppretthaldast som før. Alle stasjonar bør i tillegg tilstreba å få på plass operative røykdykkarar, slik at ein kan gjennomføra røykdykkarinsats om ein har/får etablert naudsynt vassforsyning.
- 4- Tal mannskap ved resterande 6 stasjonar vert justert til 10 mannskap.
- 5- Det bør avsetjast ressursar til ekstra beredskap i samband med høgtider og ferieavvikling. Dette er tidspunkt der ein er spesielt sårbar med tanke på at mannskapa er fråværande.

2. Oversikt over dimensjonerande hendingar

Nr.	Hending	Side analyse
1	Større trafikkulukker	9
2	Brann i tunell (E-39)	10
3	Småbåtulukker	11
4	Brann i institusjon / omsorgsbustader	12
5	Snøskred / sørpeskred	13
6	Stein og jordskred	14
7	Trafikkulukke med farleg gods	15
8	Brann på campingplass	16
9	Tankskipulukke / større akutt forureining på sjø	17
10	Storbrann ved større verksemder	18
11	Akutt sjukdom /personskader	19

3. Sentrale /lokale krav til dimensjonering

Sentrale krav til brannvesenet er heimla i forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, § 1-1:

«Enhver kommune skal ha et brannvesen som er organisert, utrustet og bemannet slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredstillende. Videre skal forskriften sikre at brannvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger».

Ovanfornemnde forskrift set også, mellom anna, krav til responstid. Dette gjer organiseringa særskild krevande hjå oss med omsyn på talet omsorgsbustader og avstandar til desse.

Lokalt har Gulen og Masfjorden sett fyljande overordna mål for beredskapen:

1. Rask oppdagelse, varsling og aksjonering.
2. Hurtig innkallelse av beredskapspersonell.
3. Tilpassa, variert og dimensjonert beredskapsmateriell.
4. At beslutningar vert tekne på grunnlag av beste tilgjengelege kunnskap om hendinga, dens skadepotensiale og kommunane sin samla brannvernkompetanse.
5. Rask avgrensing på skadestaden for å redusera konsekvensane i størst mogeleg grad.
6. Effektiv gjennomføring av tiltak.
7. Godt trena og kompetent beredskapsstyrke.
8. Effektiv kommunikasjon og rapportering.
9. God tilgang for reservemannskap ved større hendingar.
10. Godt samarbeid med anna beredskap og myndighetene.
11. Forskriftsmessig ivaretakelse av HMT.
12. At kommunen inntar posisjonen som viktigaste kjelde for faktainformasjon ved hendingar, og gjera seg kjend for media og allmenheita. Hurtigkeit, truverdigheit, kvalitet og åpenheit vert vektlagt.

4. Dagens organisering og dimensjonering / framlegg til endring

Hending	1 - Større trafikkulukker
Dagens organisering og dimensjonering :	
Dimensjonerande område for større trafikkulukker er langs E-39. Her har me i dag mannskap og ressursar på Matre og i Brekke. På Matre er det 10 mannskap, vasstankbil og fyrsteinnsatsbil med redningsverktøy. Det er også anskaffa røykdykkarutstyr og røykdykkarteneste. På Brekke er det 7 mannskap, mannskapsbil med 3000 liter vatn, fyrsteinnsatsbil med redningsverktøy, samt røykdykkarteneste. Alle resterande stasjonar har redningsverktøy og slukkeutstyr til innsats ved mindre ulukker.	
Vurdering : På utstyrrsida er ein på eit akseptabelt nivå. Det vil alltid vera mindre ting på utstyrrsida som bør suplerast. Dette kan vera verktøy som løfteputar og liknande, men i det store og heile er utrustinga akseptabel. Når det gjeld tal mannskap og graden av deira tilgjengeleghet, er det ein større trussel for beredskapen. Samla sett er bemanninga på eit minimum når ein ser på kor mange av mannskapa som er tilgjengelege over heile døgnet. Dette gjer beredskapen sårbar.	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering : Ein lyt legga inn at ved ulukker på E-39 utalarmerer ein både Matre og Brekke. Dette for å vera trygg på at ein får ut naudsynte ressursar for å handtera hendinga. Utover dette er det ingen framlegg til endra organisering. Det ein lyt vera marksam på er å, til ei kvar tid, ha mannskap som er så tilgjengelege som mogeleg. Det er heilt naudsynt å sjå til at ein har eit minimum av mannskap tilgjengeleg heile døgeret.	

Hending	2 – Brann i tunell (E-39)
Dagens organisering og dimensjonering :	
<p>For å handtere slike hendingar, er det primært Brekke og Matre stasjonar som er ressursane. Om hendinga tilseier det kan ein setta inn resursar frå ein eller alle dei andre stasjonane. Dette er det, primært, vakthavande sjef som må vurdera saman med utrykkingsleiarane som er i aksjon.</p> <p>På utstyrrsida er det brannbilar på begge sider av tunellane (med unntak av Skrikebergtunellen), noko som gjer ein styrke i forhold til innsatsveg. Det er også ein stor styrke at ein har ein relativ stor vasstankbil med kanon på taket plassert på Matre stasjon.</p>	
Vurdering :	
<p>Ved ei slik hending er det uhyre viktig at ein får ei tidleg varsling som igjen kan gje ein tidleg innsats. Dette er heilt avgjerande for at våre mannskap skal få gjera den innsatsen som er naudsynt.</p> <p>Vårt brannvesen ikkje dimensjonert for å slukka alle tunellbrannar, men kan ein gjera ein livreddande innsats med å få ut dei personane som befinn seg i tunellen vil innsatsen vera vellukka.</p>	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
<p>Etablira ein fast prosedyre på utalarmering av både Brekke, Matre og Duesund stasjon ved ei slik hending.</p>	

Hending	3 – Småbåtlukker
Dagens organisering og dimensjonering :	
<p>Me er ikkje spesielt organisert eller utstyrde til å handtera slike hendingar. Nokre av stasjonane har uformelle avtalar med båteigarar.</p>	
Vurdering :	
<p>Småbåtlukker er den hendinga som har krevd flest liv i våre kommunar i nyare tid.</p> <p>Fleire av brannmannskapa er både mannskap og skipper på redningsskjøyta. Dette gjer dei eit godt grunnlag for å gjera ein innsats om uhellet skulle vera ute, men dei fleste av mannskapa har liten eller ingen innsats med slike aksjonar.</p> <p>Om ulukka skulle vera ute, er det viktig at ein har tilgang på båtar slik at ein kan koma seg raskt ut på sjøen for å bistå dei skadde.</p>	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
<p>Inngå avtale med båteigarar om lån av båtar/bistand med båt for å koma ut på sjøen ved hending. Det kan også vera aktuelt å anskaffa ein eller fleire mindre båtar til brannvesenet.</p> <p>Betre og meir opplæring og trening på innsats på sjø er også naudsynt</p>	

Hending	4 – Brann i institusjon / omsorgsbustader
Dagens organisering og dimensjonering :	
<p>Dagens organisering og dimensjonering for å ivareta brann på institusjon og omsorgsbustader i Gulen og Masfjorden er i henhold til krava i dimensjoneringsforskrifta § 4-8. Der er det krav om at innsatstida ikkje skal overskrida 10 minuttar.</p> <p>Sjukeheimane i Eivindvik og på Hosteland har begge brannstasjonar i umiddelbar nerheit. Det er omsorgsbustadane som er utfordringa. Alle desse har same kravet til innsatstid.</p> <p>I dag vert innsatsen gjennomført frå Dalsøyra stasjon med påfyljande bistand frå Byrknes, Eivindvik eller Duesund stasjonar.</p>	
Vurdering :	
<p>Brann og branntilløp ved omsorgsbustadane våre er eit vikkje ukjendt fenomen. Det er soleis viktig med ein rask og slagkraftig innsats ved slike hendingar.</p> <p>Den største utfordringa med å innfri sentrale krav har me i dag ved Dalsøyra stasjon. Her har ein få mannskap og fleire av desse har ein arbeidsstad som ligg utanfor bygda.</p> <p>I Gulen industrihamn er ein i oppstartsfasen med ein ny felles bereedskap som også er tenkt som ein ressurs mot hendingar utanfor industriområdet. Her har ein, mellom anna, tenkt eit eige vaktlag som disponerer ein eigen utrykkingsbil. Denne ekvipasjen kan, om ein gjer visse kompenserande tiltak på omsorgsbustadane på Dalsøyra, erstatta Dalsøyra stasjon.</p> <p>Beredskapen i Gulen industrihamn vil vera ein viktig ressurs i samvirke med den kommunale beredskapen i Gulen og Masfjorden kommunar.</p>	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
<p>Erstatt Dalsøyra stasjon med IV-Gulen industrihamn. Dette vil vera i grenseland i forhold til krava for responstid, men kan kompenserast med tiltak og utstyr i tilknyting til omsorgsbustaden på Dalsøyra.</p>	

Hending	5 – Snøskred / sørpeskred
Dagens organisering og dimensjonering :	
<p>Indre område er mest utsett for ras og sørpeskred. Det er ikke etablert nokon spesiell kompetanse på innsats ved snøskred og sørpeskred i den kommunale beredskapen.</p> <p>Det vil vera mannskapa frå Matre og Brekke som må gjera fyrsteinnsatsen ved ei slik hending. Resterande ressursar frå dei andre stasjonane kan fylla etter, gjerne spesielt viktig ved lange innsatsar.</p>	
Vurdering :	
<p>Raset på E-39 tidligare i år gav oss fleire læringspunkt . Mellom anna er den første livreddande innsatsen avhengig av kva ressursar ein har lokalt. Den tida frå hendinga inntreff til eksterne ressursar frå nabokommunar og sentrale strøk kjem på plass, kan vera skilnaden på liv og død.</p> <p>I etterkant av hendinga i vinter, har me anskaffa 10 sett med søkestenger og anna utstyr for søk i snøras. Det gjennstår å få på plass naudsynt opplæring og øving for å betjena dette utstyret.</p>	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
<p>Organisering og utstyr er innanfor aksepterte grenser. Det bør avsetjast ressursar til opplæring og øving av utstyret.</p>	

Hending	6 – Stein og jordskred
Dagens organisering og dimensjonering :	
Ingen av stasjonane er i dag spesielt organisert og utrusta for ei slik hending.	
Vurdering :	
Me har av nyare dato opplevd at vegar har vorte stengde både av jord og steinskred. Gulen og Masfjorden har relativt gode omkjøringsmogelegheiter. Likevel er det viktig å vera bevisst på kva akutte konsekvensar ei slik hending får for samfunnet og korleis ein skal handtera desse.	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering : Oppdatera/utarbeida planar for akutte konsekvensar ved slike hendingar og framlegg til løysing. Utover dette ingen endringar.	

Hending	7 – Trafikkulukke med farleg gods
Dagens organisering og dimensjonering :	
Alle stasjonar har opplæring og utstyr til å handtera mindre og ufarlege utslepp med farleg gods.	
Om utsleppet er av eit visst omfang, her me ressursar lokalisert på tre plassar.	
På Brekke stasjon har me ein tilhengar med utsyr tiltenkt innsats med farleg gods. Denne er tenkt nytt til innsatsar opp mot det ein kan forventa at ein kommune bør vera dimensjonert til å handtera på eiga hand. Om størrelsen på hendinga vert større enn den kommunale beredskapen kan handtera sjølv, er det etablert ein avtale med Lindås og Meland brann og redning og IUA Berger region.	
Det er også plasert noko utstyr for handtering av mindre utslepp /forureining på Byrknes og på Duesund stasjon.	
Vurdering :	
Gulen og Masfjorden brann og redning har personell som er utdanna til å leia slike innsatsar. Om uhellet skulle vera ute har ein også tilgang til fleire sikkerheitsrådgjevarar i Sløvåg, som er spesialistar på å handtera uhell med ADR (farleg gods).	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
Ingen spesielle framlegg til endring.	

Hending	8 – Brann på campingplass
Dagens organisering og dimensjonering :	
Det er ikke etablert spesielle tiltak for innsats ved brann på campingplass i Gulen og Masfjorden. Ved ei slik hending vil den nærmeste stasjonen rykka ut (dette vil vera avhengig av tid på døgnet og kva meldinga inneheldt).	
Vurdering :	
Tilsyn ved campingplassane har vist at at nokon av campingplassane har vore svært flinke til å tilretteleggja for å unngå brann, samt å ha naudsynt utstyr tilgjengeleg om uhellet skulle skje. Det er viktig å ikke undervurdera slike hendingar. Det bør vera praksis å ta ut minst to stasjonar ved ei slik melding.	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
Ingen spesielle framlegg til endring.	

Hending	9 – Tankskipulukke / større akutt forureining på sjø
Dagens organisering og dimensjonering :	
<p>For denne typen hending er det naturleg at dette vert ein nasjonal aksjon. Det betyr at kystverket leiar innsatsen og store nasjonale ressursar vert mobilisert.</p> <p>Gulen og Masfjorden kommunar vil også vere ein aktør i ein slik aksjon. I denne samanheng har våre kommunar personell til å gjennomføra strandsanering ved påslag på land, samt vera ein del av innsatsressursen for IUA (interkommunalt utval mot akutt forureining).</p> <p>Lokalt brannvesen har utdanna både lagleiarar og skadestadsleiar til bruk ved slike innsatsar.</p>	
Vurdering :	
<p>Når hendinga vert av eit omfang som medfører at det vert ein stastleg aksjon, er det personellressursane som vert viktigaste ressurs på lokalt nivå.</p> <p>Gulen industrihamn har betydelege mengder utstyr som kan nyttast i samband med akutt forureing på sjø. Gulen og Masfjorden har eit godt samarbeid med IV-Gulen industrihamn og kan rekvirera utstyr frå deira depot ved behov.</p> <p>IUA har eit depot i Eivindvik. Det er, i utgangspunktet, mannskap frå brannvesenet som opererer dette. På reint kommunalt nivå er det ikkje utstyr til å handtera forureining på sjø.</p> <p>Brannvesenet har utdanna personell både til leiing og innsats av slike aksjonar (på interkommunalt nivå).</p>	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
<p>Ved å utvida samarbeidet med IV-Gulen industrihamn, kan kommunen stå betre rusta, samt redusera skadeverknadane, om uhellet skulle vera ute.</p>	

Hending	10 – Storbrann ved større verksemder
Dagens organisering og dimensjonering :	
Om ein får ein større brann ved nokon av dei store verksemndene i Gulen eller Masfjorden, vil alle tilgjengelege ressursar i brannvesenet rykka ut. Innsatsen vil vera leia av vakthavande sjef/ brannsjef, med støtte frå leiinga ved verksemda. Den kommunale beredskapen er organisert og utstyrt til å handtera det ein kan forventa at kommunen skal bidra med.	
Vurdering :	
Gulen industrihamn er i ein særklasse. Det er fleire nasjonale instansar som set krav til deira eigenberedskap. Det vart i 2014 utarbeida ei overordna ROS analyse for verksemndene i Gulen industrihamn. Konklusjonen på denne var at om ein etablerte ein felles beredskap for industriområdet, ville ein få ein breiare kompetanse og ei betre slagkraft enn om ein skulle ha kvar sin beredskap. I tillegg var dei fleste verksemndene, kvar for seg, ein avgrensa risiko, noko som ikkje var reelt om ein såg industrihamna under eit. Arbeidet med etablering av ein felles beredskap ved Gulen industrihamn, i tett samarbeid med den kommunale beredskapen, er i god framdrift. Dette vil styrke beredskapen både for industrihamna og kommunane.	
Framlegg til endra organisering og dimensjonering :	
Vidareutvikla samhandlinga mellom IV- Gulen industrihamn og GMBR (Gulen og Masfjorden brann og redning). Gjennomføra objektsyn ved dei store verksemndene i kommunane og utarbeida innsatsplanar for desse.	

Hending	11 – Akutt sjukdom /personskader
	<p>Dagens organisering og dimensjonering :</p> <p>Alle stasjonane i Gulen og Masfjorden har akutthjeltparteneste. Desse ressursane vert utalarmert på alle raudes responsar.</p>
	<p>Vurdering :</p> <p>Ordninga med akutthjeltparteneste (tidlegare kalla first responders) har vore ein suksess.</p> <p>Det har lenge vore ei føring frå nasjonalt nivå at ein skal utvikla samhandlinga mellom dei ulike naudetatane for å heva tilboden til sluttbrukaren. Gulen og Masfjorden har, ved fleire høve frå nasjonale myndigheter, vorte trekt fram som eit eksempel på korleis ein kan forvalta beredskapsansvaret.</p> <p>Kritiske røyster har lenge vore skeptisk til å etablera denne tenesta. Dette for at ein har vore redd for å flytta ansvar og kostnader frå staten og over på kommunen. Ein har også vore bekymra for at ein skal redusera ambulansetilboden og erstatta dette med akuttførstehjelparar.</p> <p>Det har heile vegen vore presisert at denne tenesta ikkje er ein erstatning for helse, men eit supplement, som det heiter «mens vi venter på ambulansen».</p> <p>Gulen og Masfjorden såg dette tidleg. Fleire og fleire av dei andre kommunane i landet kjem stadig etter. Dette handlar om å ha eit tilbod til dei som er skadde eller alvorleg sjuke i tida fram til helseressursane er på plass.</p>
	<p>Framlegg til endra organisering og dimensjonering :</p> <p>Ingen spesielle framlegg til endring.</p>

